

Kern	Subkern	Leerdoel subkern	Leerdoel in leerlingentaal BB	Leerdoel in leerlingentaal KB	Leerdoel in leerlingentaal GT	CE BB	CE KB	CE GT	Eindtermen en specificaties BB	Eindtermen en specificaties KB	Eindtermen en specificaties GT	
K/4 luister- en kijkvaardigheid	Onderwerpen	Je kijkt en luistert naar teksten die gaan over alledaagse onderwerpen, die veelal aansluiten bij jouw eigen leefwereld en intellectuele en emotionele ontwikkeling. Je kijkt en luistert naar teksten, waarbij rekening is gehouden met de culturele achtergrond van jou en je klasgenoten.	Je kijkt en luistert naar teksten die gaan over alledaagse onderwerpen, die veelal aansluiten bij jouw eigen leefwereld en intellectuele en emotionele ontwikkeling. Je leest teksten waarbij rekening is gehouden met de culturele achtergrond van jou en je klasgenoten.	Je kijkt en luistert naar teksten die gaan over alledaagse onderwerpen, die veelal aansluiten bij jouw eigen leefwereld en intellectuele en emotionele ontwikkeling. Je leest teksten waarbij rekening is gehouden met de culturele achtergrond van jou en je klasgenoten.	Je kijkt en luistert naar teksten die gaan over alledaagse onderwerpen, die veelal aansluiten bij jouw eigen leefwereld en intellectuele en emotionele ontwikkeling. Je leest teksten waarbij rekening is gehouden met de culturele achtergrond van jou en je klasgenoten.	CE/SE	CE/SE	SE	K/4 De teksten hebben betrekking op alledaagse onderwerpen, die veelal aansluiten bij de leefwereld en de intellectuele en emotionele ontwikkeling van de kandidaten. Bij de tekstkeuze is rekening gehouden met de variatie in culturele achtergrond van de kandidaten.	K/4 De teksten hebben betrekking op alledaagse onderwerpen, die veelal aansluiten bij de leefwereld en de intellectuele en emotionele ontwikkeling van de kandidaten. Bij de tekstkeuze is rekening gehouden met de variatie in culturele achtergrond van de kandidaten.	K/4 De teksten hebben betrekking op alledaagse onderwerpen, die veelal aansluiten bij de leefwereld en de intellectuele en emotionele ontwikkeling van de kandidaten. Bij de tekstkeuze is rekening gehouden met de variatie in culturele achtergrond van de kandidaten.	
	Tekstkenmerken					CE/SE	CE/SE	SE	K/4 De teksten zijn bescheiden van omvang en eenvoudig qua opbouw. De structuur is helder, waarbij verbanden en denkstappen duidelijk worden aangegeven. De teksten kunnen redelijk informatiedicht zijn.	K/4 De teksten voor de KB-kandidaten zijn ten opzichte van de teksten voor de BB-kandidaten wat meer complex qua opbouw . De structuur is helder, waarbij verbanden en denkstappen duidelijk worden aangegeven. De teksten kunnen redelijk informatiedicht zijn.	K/4 niet nader gespecificeerd, omdat het geen CE, maar SE-onderdeel is van het examen.	
	Tekstsoorten	Je kijkt en luistert naar verschillende teksten, zoals instructies, toespraken, discussieprogramma's en documentaires.	Je kijkt en luistert naar verschillende teksten, zoals instructies, toespraken, discussieprogramma's en documentaires.	Je kijkt en luistert naar verschillende teksten, zoals instructies, toespraken, discussieprogramma's en documentaires.	Je kijkt en luistert naar verschillende teksten, zoals instructies, toespraken, discussieprogramma's en documentaires.	Je kijkt en luistert naar verschillende teksten, zoals instructies, toespraken, discussieprogramma's en documentaires.	CE/SE	CE/SE	SE	K/4 Kandidaten luisteren en kijken naar teksten zoals: - uitleg en instructies - voordrachten of toespraken - (nieuws)berichten, documentaires, reclameboodschappen en discussieprogramma's - films en televisieseries	K/4 Kandidaten luisteren en kijken naar teksten zoals: - uitleg en instructies - voordrachten of toespraken - (nieuws)berichten, documentaires, reclameboodschappen en discussieprogramma's - films en televisieseries	K/4 Kandidaten luisteren en kijken naar teksten zoals: - uitleg en instructies - voordrachten of toespraken - (nieuws)berichten, documentaires, reclameboodschappen en discussieprogramma's - films en televisieseries
	Opdrachten					CE/SE	CE/SE	SE	K/4 De opdrachten bieden de kandidaten steun door een grote mate van voorstructurering	K/4 De opdrachten bieden de kandidaten steun door een zekere mate van voorstructurering.	K/4 niet nader gespecificeerd, omdat het geen CE, maar SE-onderdeel is van het examen.	
	Kijk- en luisterstrategieën	Je past verschillende kijk- en luisterstrategieën toe, zoals globaal, zoekend en intensief kijken/luisteren.	Je past verschillende kijk- en luisterstrategieën toe, zoals globaal, zoekend en intensief kijken/luisteren.	Je past verschillende kijk- en luisterstrategieën toe, zoals globaal, zoekend en intensief kijken/luisteren.	Je past verschillende kijk- en luisterstrategieën toe, zoals globaal, zoekend en intensief kijken/luisteren.	Je past verschillende kijk- en luisterstrategieën toe, zoals globaal, zoekend en intensief kijken/luisteren.	CE/SE	CE/SE	SE	K/4 De kandidaat kan luisteren en kijkstrategieën hanteren: - globaal luisteren / kijken - zoekend luisteren / kijken - intensief luisteren / kijken	K/4 De kandidaat kan luisteren en kijkstrategieën hanteren: - globaal luisteren / kijken - zoekend luisteren / kijken - intensief luisteren / kijken	K/4 De kandidaat kan luisteren en kijkstrategieën hanteren: - globaal luisteren / kijken - zoekend luisteren / kijken - intensief luisteren / kijken
		Je kiest en gebruikt compenserende strategieën als je eigen taalkennis tekortschiet. Je leidt bijvoorbeeld de betekenis van een woord af uit de context.	Je kiest en gebruikt compenserende strategieën als je eigen taalkennis tekortschiet. Je leidt bijvoorbeeld de betekenis van een woord af uit de context.	Je kiest en gebruikt compenserende strategieën als je eigen taalkennis tekortschiet. Je leidt bijvoorbeeld de betekenis van een woord af uit de context.	Je kiest en gebruikt compenserende strategieën als je eigen taalkennis tekortschiet. Je leidt bijvoorbeeld de betekenis van een woord af uit de context.	Je kiest en gebruikt compenserende strategieën als je eigen taalkennis tekortschiet. Je leidt bijvoorbeeld de betekenis van een woord af uit de context.	Je kiest en gebruikt compenserende strategieën als je eigen taalkennis tekortschiet. Je leidt bijvoorbeeld de betekenis van een woord af uit de context.	CE/SE	CE/SE	SE	K/4 De kandidaat kan compenserende strategieën kiezen en hanteren wanneer de eigen taalkennis tekortschiet: - informatie afleiden uit de context - vragen naar betekenis	K/4 De kandidaat kan compenserende strategieën kiezen en hanteren wanneer de eigen taalkennis tekortschiet: - informatie afleiden uit de context - vragen naar betekenis
	Doel programma	Je benoemt het doel van de makers van een programma, bijvoorbeeld informeren, overtuigen of amuseren.	Je benoemt het doel van de makers van een programma, bijvoorbeeld informeren, overtuigen of amuseren.	Je benoemt het doel van de makers van een programma, bijvoorbeeld informeren, overtuigen of amuseren.	Je benoemt het doel van de makers van een programma, bijvoorbeeld informeren, overtuigen of amuseren.	Je benoemt het doel van de makers van een programma, bijvoorbeeld informeren, overtuigen of amuseren.	CE/SE	CE/SE	SE	K/4 De kandidaat kan het doel van de makers van een programma aangeven: - informatie geven - overtuigen - een mening geven - tot handelen aanzetten - amuseren - gevoelens oproepen / uitdrukken	K/4 De kandidaat kan het doel van de makers van een programma aangeven: - informatie geven - overtuigen - een mening geven - tot handelen aanzetten - amuseren - gevoelens oproepen / uitdrukken	K/4 De kandidaat kan het doel van de makers van een programma aangeven: - informatie geven - overtuigen - een mening geven - tot handelen aanzetten - amuseren - gevoelens oproepen / uitdrukken

	Belangrijkste elementen programma	Je benoemt de belangrijkste elementen van een programma, zoals het onderwerp of de relatie tussen tekst en beeld.	Je benoemt de belangrijkste elementen van een programma, zoals het onderwerp of de relatie tussen tekst en beeld.	Je benoemt de belangrijkste elementen van een programma, zoals het onderwerp of de relatie tussen tekst en beeld.	Je benoemt de belangrijkste elementen van een programma, zoals het onderwerp of de relatie tussen tekst en beeld.	CE/SE	CE/SE	SE	K/4 De kandidaat kan de belangrijkste elementen van een programma weergeven: - hoofdonderwerp - hoofdgedachte - relatie tussen tekst en beeld Bij de relatie tussen tekst en beeld gaat het om het herkennen, analyseren en interpreteren van elementen van een programma, waaronder gesproken tekst, geschreven tekst, overige geluidselementen (zoals intonatie, achtergrondgeluid, muziek), overige beeldelementen (zoals mimiek, gebaren, rekvisieten)	K/4 De kandidaat kan de belangrijkste elementen van een programma weergeven: - hoofdonderwerp - hoofdgedachte - relatie tussen tekst en beeld Bij de relatie tussen tekst en beeld gaat het om het herkennen, analyseren en interpreteren van elementen van een programma, waaronder gesproken tekst, geschreven tekst, overige geluidselementen (zoals intonatie, achtergrondgeluid, muziek), overige beeldelementen (zoals mimiek, gebaren, rekvisieten)	K/4 De kandidaat kan de belangrijkste elementen van een programma weergeven: - hoofdonderwerp - hoofdgedachte - relatie tussen tekst en beeld Bij de relatie tussen tekst en beeld gaat het om het herkennen, analyseren en interpreteren van elementen van een programma, waaronder gesproken tekst, geschreven tekst, overige geluidselementen (zoals intonatie, achtergrondgeluid, muziek), overige beeldelementen (zoals mimiek, gebaren, rekvisieten)
K/4 luister- en kijkvaardigheid	Betekenis afleiden	Je leidt de betekenis van uitspraak uit een programma af die belangrijk is voor de strekking van het programma.	Je leidt de betekenis van uitspraak uit een programma af die belangrijk is voor de strekking van het programma.	Je leidt de betekenis van uitspraak uit een programma af die belangrijk is voor de strekking van het programma.	Je leidt de betekenis van uitspraak uit een programma af die belangrijk is voor de strekking van het programma.	CE/SE	CE/SE	SE	K/4 De kandidaat kan uit een programma de betekenis afleiden van een voor de strekking van het programma belangrijke uitspraak	K/4 De kandidaat kan uit een programma de betekenis afleiden van een voor de strekking van het programma belangrijke uitspraak	K/4 De kandidaat kan uit een programma de betekenis afleiden van een voor de strekking van het programma belangrijke uitspraak
	Oordeel geven	Je geeft een oordeel over een programma en licht dit toe aan de hand van aanwijsbare tekst-, beeld- en geluidsgegevens.	Je geeft een oordeel over een programma en licht dit toe aan de hand van aanwijsbare tekst-, beeld- en geluidsgegevens.	Je geeft een oordeel over een programma en licht dit toe aan de hand van aanwijsbare tekst-, beeld- en geluidsgegevens.	Je geeft een oordeel over een programma en licht dit toe aan de hand van aanwijsbare tekst-, beeld- en geluidsgegevens.	CE/SE	CE/SE	SE	K/4 De kandidaat kan een oordeel geven over een programma en dit toelichten op grond van aanwijsbare tekst-, beeld- en geluidsgegevens	K/4 De kandidaat kan een oordeel geven over een programma en dit toelichten op grond van aanwijsbare tekst-, beeld- en geluidsgegevens	K/4 De kandidaat kan een oordeel geven over een programma en dit toelichten op grond van aanwijsbare tekst-, beeld- en geluidsgegevens
	Instructie uitvoeren	Je voert een instructie uit die in het programma uitgelegd wordt.	Je voert een instructie uit die in het programma uitgelegd wordt.	Je voert een instructie uit die in het programma uitgelegd wordt.	Je voert een instructie uit die in het programma uitgelegd wordt.	CE/SE	CE/SE	SE	K/4 De kandidaat kan een instructie uitvoeren.	K/4 De kandidaat kan een instructie uitvoeren.	K/4 De kandidaat kan een instructie uitvoeren.
	Waarde en betrouwbaarheid aangeven	Je geeft de waarde en betrouwbaarheid aan van de informatie die door de massamedia wordt verspreid.	nvt	Je geeft de waarde en betrouwbaarheid aan van de informatie die door de massamedia wordt verspreid.	Je geeft de waarde en betrouwbaarheid aan van de informatie die door de massamedia wordt verspreid.	nvt	SE	SE		K/4 De kandidaat kan de waarde en betrouwbaarheid aangeven van de informatie die door de massamedia verspreid wordt	K/4 De kandidaat kan de waarde en betrouwbaarheid aangeven van de informatie die door de massamedia verspreid wordt

K/5 spreek- en gespreksvaardigheid	Onderwerpen en taken	Je spreekt en voert gesprekken over onderwerpen uit de (beroeps)opleiding en van maatschappelijke aard en .	Je spreekt over onderwerpen uit je(beroeps)opleiding en van maatschappelijke aard. Je brengt daarbij ervaringen, gebeurtenissen, meningen en gevoelens onder woorden. Je voert gesprekken over onderwerpen over alledaagse en niet alledaagse onderwerpen uit je eigen leefwereld en (beroeps)opleiding. Je geeft daarbij jouw persoonlijke mening, wisselt informatie uit en brengt je gevoelens onder woorden.	Je spreekt over onderwerpen uit je(beroeps)opleiding en van maatschappelijke aard. Je brengt daarbij ervaringen, gebeurtenissen, meningen en gevoelens onder woorden. Je voert gesprekken over onderwerpen over alledaagse en niet alledaagse onderwerpen uit je eigen leefwereld en (beroeps)opleiding. Je geeft daarbij jouw persoonlijke mening, wisselt informatie uit en brengt je gevoelens onder woorden.	Je spreekt over onderwerpen uit je(beroeps)opleiding en van maatschappelijke aard. Je brengt daarbij ervaringen, gebeurtenissen, meningen en gevoelens onder woorden. Je voert gesprekken over onderwerpen over alledaagse en niet alledaagse onderwerpen uit je eigen leefwereld en (beroeps)opleiding. Je geeft daarbij jouw persoonlijke mening, wisselt informatie uit en brengt je gevoelens onder woorden.	SE	SE	SE			
	Informatie verzamelen en verwerken	Je verzamelt en verwerkt informatie die nodig is voor de spreek- en gespreksituatie, bijvoorbeeld een presentatie of discussie.	Je verzamelt en verwerkt informatie die nodig is voor de spreek- en gespreksituatie, bijvoorbeeld een presentatie of discussie.	Je verzamelt en verwerkt informatie die nodig is voor de spreek- en gespreksituatie, bijvoorbeeld een presentatie of discussie.	Je verzamelt en verwerkt informatie die nodig is voor de spreek- en gespreksituatie, bijvoorbeeld een presentatie of discussie.	SE	SE	SE	K/5 De kandidaat kan relevante informatie verzamelen en verwerken ten behoeve van de spreek- en gespreksituatie	K/5 De kandidaat kan relevante informatie verzamelen en verwerken ten behoeve van de spreek- en gespreksituatie	K/5 De kandidaat kan relevante informatie verzamelen en verwerken ten behoeve van de spreek- en gespreksituatie
K/5 spreek- en gespreksvaardigheid	Strategieën inzetten	Je zet strategieën in die belangrijk zijn voor de spreek- en gespreksituatie, bijvoorbeeld je presentatie of de discussie.	Je zet strategieën in die belangrijk zijn voor de spreek- en gespreksituatie, bijvoorbeeld je presentatie of de discussie.	Je zet strategieën in die belangrijk zijn voor de spreek- en gespreksituatie, bijvoorbeeld je presentatie of de discussie.	Je zet strategieën in die belangrijk zijn voor de spreek- en gespreksituatie, bijvoorbeeld je presentatie of de discussie.	SE	SE	SE	K/5 De kandidaat kan strategieën hanteren ten behoeve van de spreek- en gespreksituatie	K/5 De kandidaat kan strategieën hanteren ten behoeve van de spreek- en gespreksituatie	K/5 De kandidaat kan strategieën hanteren ten behoeve van de spreek- en gespreksituatie
		Je kiest en gebruikt compenserende strategieën, zoals het gebruiken van omschrijvingen, parafraseringen en non-verbale middelen.	Je kiest en gebruikt compenserende strategieën, zoals het gebruiken van omschrijvingen, parafraseringen en non-verbale middelen.	Je kiest en gebruikt compenserende strategieën, zoals het gebruiken van omschrijvingen, parafraseringen en non-verbale middelen.	Je kiest en gebruikt compenserende strategieën, zoals het gebruiken van omschrijvingen, parafraseringen en non-verbale middelen.	SE	SE	SE	K/5 De kandidaat kan compenserende strategieën kiezen en hanteren	K/5 De kandidaat kan compenserende strategieën kiezen en hanteren	K/5 De kandidaat kan compenserende strategieën kiezen en hanteren
	Adequate presentatie van informatie	Je presenteert de informatie adequaat met het oog op het doel van bijvoorbeeld de presentatie of discussie.	Je presenteert de informatie adequaat met het oog op het doel van bijvoorbeeld de presentatie of discussie.	Je presenteert de informatie adequaat met het oog op het doel van bijvoorbeeld de presentatie of discussie.	Je presenteert de informatie adequaat met het oog op het doel van bijvoorbeeld de presentatie of discussie.	SE	SE	SE	K/5 De kandidaat kan het spreek-/luisterdoel in de situatie tot uitdrukking brengen	K/5 De kandidaat kan het spreek-/luisterdoel in de situatie tot uitdrukking brengen	K/5 De kandidaat kan het spreek-/luisterdoel in de situatie tot uitdrukking brengen
		Je stemt je spreek-/luisterdoel en je taalgebruik af op verschillende soorten publiek.	Je stemt je spreek-/luisterdoel en je taalgebruik af op verschillende soorten publiek.	Je stemt je spreek-/luisterdoel en je taalgebruik af op verschillende soorten publiek.	Je stemt je spreek-/luisterdoel en je taalgebruik af op verschillende soorten publiek.	SE	SE	SE	K/5 De kandidaat kan het spreek-/luisterdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten publiek	K/5 De kandidaat kan het spreek-/luisterdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten publiek	K/5 De kandidaat kan het spreek-/luisterdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten publiek
	Anticiperen op anderen	Je herkent het spreekdoel van anderen en je schat de reacties van anderen in.	Je herkent het spreekdoel van anderen en je schat de reacties van anderen in.	Je herkent het spreekdoel van anderen en je schat de reacties van anderen in.	Je herkent het spreekdoel van anderen en je schat de reacties van anderen in.	SE	SE	SE	K/5 De kandidaat kan het spreekdoel van anderen herkennen en de reacties van anderen inschatten	K/5 De kandidaat kan het spreekdoel van anderen herkennen en de reacties van anderen inschatten	K/5 De kandidaat kan het spreekdoel van anderen herkennen en de reacties van anderen inschatten

	Taalvarianten herkennen en op inspelen	Je herkent taalvarianten in spreek- en gesprekssituaties en speelt daar goed op in, bijvoorbeeld in een gesprek met mensen met verschillende achtergronden en verschillend taalgebruik.	Je herkent taalvarianten in spreek- en gesprekssituaties en speelt daar goed op in, bijvoorbeeld in een gesprek met mensen met verschillende achtergronden en verschillend taalgebruik.	Je herkent taalvarianten in spreek- en gesprekssituaties en speelt daar goed op in, bijvoorbeeld in een gesprek met mensen met verschillende achtergronden en verschillend taalgebruik.	Je herkent taalvarianten in spreek- en gesprekssituaties en speelt daar goed op in, bijvoorbeeld in een gesprek met mensen met verschillende achtergronden en verschillend taalgebruik.	SE	SE	SE	K/5 De kandidaat kan in spreek- en gesprekssituaties taalvarianten herkennen en daar adequaat op inspelen	K/5 De kandidaat kan in spreek- en gesprekssituaties taalvarianten herkennen en daar adequaat op inspelen	K/5 De kandidaat kan in spreek- en gesprekssituaties taalvarianten herkennen en daar adequaat op inspelen
Lezen	Onderwerpen	Je leest teksten over alledaagse onderwerpen (voor kgt: en over onderwerpen die iets verder van je afstaan).	Je leest teksten over alledaagse onderwerpen.	Je leest teksten over alledaagse onderwerpen en over onderwerpen die iets verder van je afstaan.	Je leest teksten over alledaagse onderwerpen en over onderwerpen die iets verder van je afstaan.	CE (SE)	CE (SE)	CE (SE)	K/6 De teksten hebben betrekking op alledaagse onderwerpen, die veelal aansluiten bij de leefwereld en de intellectuele en emotionele ontwikkeling van de kandidaten. Bij de tekstkeuze is rekening gehouden met de variatie in culturele achtergrond van de kandidaten.	K/6 De teksten hebben betrekking op alledaagse onderwerpen en onderwerpen die iets verder van de leerling afstaan . Ze sluiten aan bij de intellectuele en emotionele ontwikkeling van de kandidaten. Bij de tekstkeuze is rekening gehouden met de variatie in culturele achtergrond van de kandidaten.	K/6 De teksten hebben betrekking op alledaagse onderwerpen en onderwerpen die iets verder van de leerling afstaan. Ze sluiten aan bij de intellectuele en emotionele ontwikkeling van de kandidaten. Bij de tekstkeuze is rekening gehouden met de variatie in culturele achtergrond van de kandidaten.
	Tekstkenmerken	Je leest teksten die niet te lang zijn, met een vrij lage informatiedichtheid, waarin verbanden duidelijk worden aangegeven.	Je leest teksten die niet te lang zijn, met een vrij lage informatiedichtheid, waarin verbanden duidelijk worden aangegeven.	Je leest teksten die niet te lang zijn, met een vrij lage informatiedichtheid, waarin verbanden duidelijk worden aangegeven.	Je leest teksten die niet te lang zijn, met een vrij lage informatiedichtheid, waarin verbanden duidelijk worden aangegeven.	CE (SE)	CE (SE)	CE (SE)	K/6 De teksten zijn eenvoudig qua woordenschat, zinsbouw en opbouw. Ze hebben een heldere structuur: verbanden in de tekst worden duidelijk aangegeven. De teksten hebben overwegend een lage informatiedichtheid, en zijn niet te lang.	K/6 De teksten voor KB-kandidaten zijn ten opzichte van de teksten voor de BB-kandidaten wat meer complex qua woordenschat, zinsbouw en opbouw . De teksten hebben een heldere structuur: verbanden worden duidelijk aangegeven. De teksten hebben overwegend een lage informatiedichtheid en ze zijn niet te lang.	K/6 De teksten voor GL/TL-kandidaten zijn ten opzichte van de teksten voor de KB-kandidaten wat complexer qua woordenschat, zinsbouw en opbouw. De teksten hebben een heldere structuur: verbanden worden duidelijk aangegeven. De teksten hebben overwegend een lage informatiedichtheid en ze zijn niet te lang.
	Tekstsoorten	Je leest verschillende soorten informatieve, instructieve en betogende teksten.	Je leest verschillende soorten informatieve, instructieve en betogende teksten.	Je leest verschillende soorten informatieve, instructieve en betogende teksten.	Je leest verschillende soorten informatieve, instructieve en betogende teksten.	CE (SE)	CE (SE)	CE (SE)	<p>K/6 Tekstsoorten</p> <p>Kandidaten lezen informatieve teksten zoals</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ artikelen uit kranten en populaire tijdschriften ☐ het alledaagse nieuws in de krant ☐ standaardformulieren ☐ schema's en schematische informatie ☐ notities ☐ teksten van internet met doorklikpunten (hyperlinks) <p>Kandidaten lezen instructieve teksten zoals</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ korte instructieteksten ☐ aanwijzingen en gebruiksaanwijzingen ☐ recepten <p>Kandidaten lezen betogende teksten zoals</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ artikelen uit kranten en populaire tijdschriften ☐ reclameteksten ☐ advertenties ☐ folders 	<p>K/6 Tekstsoorten</p> <p>Kandidaten lezen informatieve teksten zoals</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ artikelen uit kranten en populaire tijdschriften ☐ het alledaagse nieuws in de krant ☐ standaardformulieren ☐ schema's en schematische informatie ☐ notities ☐ teksten van internet met doorklikpunten (hyperlinks) <p>Kandidaten lezen instructieve teksten zoals</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ korte instructieteksten ☐ aanwijzingen en gebruiksaanwijzingen ☐ recepten <p>Kandidaten lezen betogende teksten zoals</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ artikelen uit kranten en populaire tijdschriften ☐ reclameteksten ☐ advertenties ☐ folders 	<p>K/6 Tekstsoorten</p> <p>Kandidaten lezen informatieve teksten zoals</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ artikelen uit kranten en populaire tijdschriften ☐ het alledaagse nieuws in de krant ☐ standaardformulieren ☐ schema's en schematische informatie ☐ notities ☐ teksten van internet met doorklikpunten (hyperlinks) <p>Kandidaten lezen instructieve teksten zoals</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ korte instructieteksten ☐ aanwijzingen en gebruiksaanwijzingen ☐ recepten <p>Kandidaten lezen betogende teksten zoals</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ artikelen uit kranten en populaire tijdschriften ☐ reclameteksten ☐ advertenties ☐ folders

Lezen	Opdrachten	Je maakt opdrachten die meer of minder voorgestructureerd zijn.	Je maakt opdrachten die meer of minder voorgestructureerd zijn.	Je maakt opdrachten die meer of minder voorgestructureerd zijn.	Je maakt opdrachten die meer of minder voorgestructureerd zijn.	CE (SE)	CE (SE)	CE (SE)	K/6 De opdrachten bieden de kandidaten steun door een grote mate van voorstructurering.	K/6 De opdrachten bieden de kandidaten steun door een grote mate van voorstructurering.	K/6 De opdrachten bieden de kandidaten steun door een grote mate van voorstructurering.
		Je zet verschillende leesstrategieën in, zoals globaal, zoekend en intensief lezen.	Je zet de volgende leesstrategieën in: - globaal lezen - zoekend lezen - intensief lezen	Je zet de volgende leesstrategieën in: - globaal lezen - zoekend lezen - intensief lezen	Je zet de volgende leesstrategieën in: - globaal lezen - zoekend lezen - intensief lezen	CE (SE)	CE (SE)	CE (SE)	K/6 De kandidaat kan leesstrategieën hanteren: - globaal lezen - zoekend lezen - intensief lezen	K/6 De kandidaat kan leesstrategieën hanteren: - globaal lezen - zoekend lezen - intensief lezen	K/6 De kandidaat kan leesstrategieën hanteren: - globaal lezen - zoekend lezen - intensief lezen
		Je gebruikt compenserende strategieën als je eigen taalkennis tekortschiet.	Je gebruikt compenserende strategieën als je eigen taalkennis tekortschiet: 1. Je leidt informatie af uit de context. 2. Je vraagt naar de betekenis. 3. Je gebruikt een woordenboek.	Je gebruikt compenserende strategieën als je eigen taalkennis tekortschiet: 1. Je leidt informatie af uit de context. 2. Je vraagt naar de betekenis. 3. Je gebruikt een woordenboek.	Je gebruikt compenserende strategieën als je eigen taalkennis tekortschiet: 1. Je leidt informatie af uit de context. 2. Je vraagt naar de betekenis. 3. Je gebruikt een woordenboek.	CE (SE)	CE (SE)	CE (SE)	K/6 De kandidaat kan compenserende strategieën gebruiken wanneer de eigen taalkennis tekortschiet: - informatie afleiden uit de context - vragen naar betekenis - woordenboek gebruiken	K/6 De kandidaat kan compenserende strategieën gebruiken wanneer de eigen taalkennis tekortschiet: - informatie afleiden uit de context - vragen naar betekenis - woordenboek gebruiken	K/6 De kandidaat kan compenserende strategieën gebruiken wanneer de eigen taalkennis tekortschiet: - informatie afleiden uit de context - vragen naar betekenis - woordenboek gebruiken
	Strategieën inzetten	Je herkent de functie van beeld en opmaak in een tekst.	Je herkent de functie van beeld en opmaak in een tekst, zoals de titel, tussenkopjes, illustraties, lettertypes en tekst- en alinea-indeling.	Je herkent de functie van beeld en opmaak in een tekst, zoals de titel, tussenkopjes, illustraties, lettertypes en tekst- en alinea-indeling.	Je herkent de functie van beeld en opmaak in een tekst, zoals de titel, tussenkopjes, illustraties, lettertypes en tekst- en alinea-indeling.	CE (SE)	CE (SE)	CE (SE)	K/6 De kandidaat kan de functie van beeld en opmaak in een tekst herkennen: - titel - tussenkopjes - illustraties - lettertypes - tekst- en alinea-indeling	K/6 De kandidaat kan de functie van beeld en opmaak in een tekst herkennen: - titel - tussenkopjes - illustraties - lettertypes - tekst- en alinea-indeling	K/6 De kandidaat kan de functie van beeld en opmaak in een tekst herkennen: - titel - tussenkopjes - illustraties - lettertypes - tekst- en alinea-indeling
		Uit de tekst leid je de betekenis af van een voor de betekenis van de tekst belangrijk woord, belangrijke woordgroep of zin.	Je leidt de betekenis uit de tekst af van een belangrijk woord, belangrijke woordgroep of zin.	Je leidt de betekenis uit de tekst af van een belangrijk woord, belangrijke woordgroep of zin.	Je leidt de betekenis uit de tekst af van een belangrijk woord, belangrijke woordgroep of zin.	CE (SE)	CE (SE)	CE (SE)	K/6 De kandidaat kan uit een tekst de betekenis afleiden van een voor de strekking van de tekst belangrijk woord, belangrijke woordgroep of zin.	K/6 De kandidaat kan uit een tekst de betekenis afleiden van een voor de strekking van de tekst belangrijk woord, belangrijke woordgroep of zin.	K/6 De kandidaat kan uit een tekst de betekenis afleiden van een voor de strekking van de tekst belangrijk woord, belangrijke woordgroep of zin.
Schrijfdoel, genre en tekstsoort		Je stelt het schrijfdoel van de tekst of het tekstgedeelte vast. - informatie verstrekken - overtuigen - een mening geven - tot handelen aanzetten - amuseren - gevoelens oproepen / uitdrukken	Je stelt het schrijfdoel van de tekst of het tekstgedeelte vast: - informatie verstrekken - overtuigen - een mening geven - tot handelen aanzetten - amuseren - gevoelens oproepen / uitdrukken	Je stelt het schrijfdoel van de tekst of het tekstgedeelte vast: - informatie verstrekken - overtuigen - een mening geven - tot handelen aanzetten - amuseren - gevoelens oproepen / uitdrukken	Je stelt het schrijfdoel van de tekst of het tekstgedeelte vast: - informatie verstrekken - overtuigen - een mening geven - tot handelen aanzetten - amuseren - gevoelens oproepen / uitdrukken	CE (SE)	CE (SE)	CE (SE)	K/6 De kandidaat kan het schrijfdoel van de auteur aangeven: - informatie verstrekken - overtuigen - een mening geven - tot handelen aanzetten - amuseren - gevoelens oproepen / uitdrukken	K/6 De kandidaat kan het schrijfdoel van de auteur aangeven: - informatie verstrekken - overtuigen - een mening geven - tot handelen aanzetten - amuseren - gevoelens oproepen / uitdrukken	K/6 De kandidaat kan het schrijfdoel van de auteur aangeven: - informatie verstrekken - overtuigen - een mening geven - tot handelen aanzetten - amuseren - gevoelens oproepen / uitdrukken
		Je herkent talige middelen die een schrijver gebruikt om zijn doel te bereiken.	Je herkent talige middelen die een schrijver gebruikt om zijn doel te bereiken, zoals overdrijving en spot.	Je herkent talige middelen die een schrijver gebruikt om zijn doel te bereiken, zoals beeldspraak en ironie.	Je herkent talige middelen die een schrijver gebruikt om zijn doel te bereiken, zoals beeldspraak en ironie.	CE (SE)	CE (SE)	CE (SE)	K/6 De kandidaat kan talige middelen herkennen die een schrijver hanteert om zijn of haar doel te bereiken, zoals overdrijving en spot.	K/6 De kandidaat kan talige middelen herkennen die een schrijver hanteert om zijn of haar doel te bereiken, zoals beeldspraak en ironie.	K/6 De kandidaat kan talige middelen herkennen die een schrijver hanteert om zijn of haar doel te bereiken, zoals beeldspraak en ironie.

	Hoofd en deelonderwerpen	Je onderscheidt hoofd- en bijzaken en benoemt het hoofdonderwerp en de hoofdgedachte van een tekst.	Je onderscheidt hoofd- en bijzaken en benoemt het hoofdonderwerp en de hoofdgedachte van een tekst.	Je onderscheidt hoofd- en bijzaken en benoemt het hoofdonderwerp en de hoofdgedachte van een tekst.	Je onderscheidt hoofd- en bijzaken en benoemt het hoofdonderwerp en de hoofdgedachte van een tekst.	CE (SE)	CE (SE)	CE (SE)	K/6 De kandidaat kan van de kern van een tekst de verschillende deelonderwerpen beschrijven.	K/6 De kandidaat kan van een tekst het hoofdonderwerp en de hoofdgedachte aangeven.	K/6 De kandidaat kan van een tekst het hoofdonderwerp en de hoofdgedachte aangeven.
Lezen	Tekst indelen en relaties benoemen	Je deelt een tekst in in betekenisvolle delen of eenheden. Je benoemt ook de relaties tussen die delen of eenheden.	Je deelt een tekst in in betekenisvolle delen of eenheden, zoals <i>inleiding</i> , <i>kern</i> en <i>slot</i> . Je benoemt ook de relaties tussen die delen of eenheden.	Je deelt een tekst in in betekenisvolle delen of eenheden, zoals <i>inleiding</i> , <i>kern</i> en <i>slot</i> . Je benoemt ook de relaties tussen die delen of eenheden.	Je deelt een tekst in in betekenisvolle delen of eenheden, zoals <i>inleiding</i> , <i>kern</i> en <i>slot</i> . Je benoemt ook de relaties tussen die delen of eenheden.	CE (SE)	CE (SE)	CE (SE)	K/6 De kandidaat kan een tekst indelen in betekenisvolle eenheden en de relaties tussen die eenheden benoemen.	K/6 De kandidaat kan een tekst indelen in betekenisvolle eenheden en de relaties tussen die eenheden benoemen.	K/6 De kandidaat kan een tekst indelen in betekenisvolle eenheden en de relaties tussen die eenheden benoemen.
		Je herkent verschillende tekstrelaties, zoals oorzaak-gevolg, doel-middel, algemene uitspraak - voorbeeld, tegenstelling, opsomming, voorwaarde, argumenten - conclusie	Je benoemt verschillende tekstrelaties, zoals oorzaak-gevolg, doel-middel, algemene uitspraak - voorbeeld, tegenstelling, opsomming, voorwaarde, argumenten - conclusie	Je benoemt verschillende tekstrelaties, zoals oorzaak-gevolg, doel-middel, algemene uitspraak - voorbeeld, tegenstelling, opsomming, voorwaarde, argumenten - conclusie	Je benoemt verschillende tekstrelaties, zoals oorzaak-gevolg, doel-middel, algemene uitspraak - voorbeeld, tegenstelling, opsomming, voorwaarde, argumenten - conclusie	CE (SE)	CE (SE)	CE (SE)	K/6 De kandidaat kan op eenvoudig niveau verschillende tekstrelaties herkennen, zoals - oorzaak - gevolg - doel - middel - algemene uitspraak - voorbeeld - tegenstelling - opsomming - voorwaarde - argumenten - conclusie	K/6 De kandidaat kan op eenvoudig niveau verschillende tekstrelaties herkennen, zoals - oorzaak - gevolg - doel - middel - algemene uitspraak - voorbeeld - tegenstelling - opsomming - voorwaarde - argumenten - conclusie	K/6 De kandidaat kan op eenvoudig niveau verschillende tekstrelaties herkennen, zoals - oorzaak - gevolg - doel - middel - algemene uitspraak - voorbeeld - tegenstelling - opsomming - voorwaarde - argumenten - conclusie
	Argumentatieve vaardigheden	Je geeft een oordeel over de tekst. Je licht dit toe aan de hand van aanwijsbare tekstgegevens.	Je geeft een oordeel over de tekst. Je licht je oordeel toe aan de hand van aanwijsbare tekstgegevens.	Je geeft een oordeel over de tekst. Je licht je oordeel toe aan de hand van aanwijsbare tekstgegevens.	Je geeft een oordeel over de tekst. Je licht je oordeel toe aan de hand van aanwijsbare tekstgegevens.	CE (SE)	CE (SE)	CE (SE)	K/6 De kandidaat kan een oordeel geven over de tekst en dit toelichten op grond van aanwijsbare tekstgegevens.	K/6 De kandidaat kan een oordeel geven over de tekst en dit toelichten op grond van aanwijsbare tekstgegevens.	K/6 De kandidaat kan een oordeel geven over de tekst en dit toelichten op grond van aanwijsbare tekstgegevens.
	Samenvatten	Je vat een tekst samen.	Je vat een tekst samen door het hoofdonderwerp en de hoofdgedachte van de tekst aan te geven.	Je vat een eenvoudige korte tekst globaal samen. Je verwoordt in jouw samenvatting het hoofdonderwerp, de hoofdgedachte en de gedachtegang van de tekst.	Je vat een eenvoudige korte tekst globaal samen. Je verwoordt in jouw samenvatting het hoofdonderwerp, de hoofdgedachte en de gedachtegang van de tekst.	CE (SE)	CE (SE)	CE (SE)	K/6 De kandidaat kan een tekst samenvatten door het hoofdonderwerp en de hoofdgedachte ervan aan te geven.	K/6 De kandidaat kan met behulp van een voorgestructureerde opdracht van een eenvoudige korte tekst een globale samenvatting geven, waarin hoofdonderwerp, hoofdgedachte en de gedachtegang in de tekst worden verwoord.	K/6 De kandidaat kan met behulp van een voorgestructureerde opdracht van een eenvoudige korte tekst een globale samenvatting geven, waarin hoofdonderwerp, hoofdgedachte en de gedachtegang in de tekst worden verwoord.
	Opdrachten	Je schrijft teksten over herkenbare onderwerpen van maatschappelijke en van beroepsmatige aard.	Je schrijft teksten over herkenbare onderwerpen van maatschappelijke en van beroepsmatige aard.	Je schrijft teksten over herkenbare onderwerpen van maatschappelijke en van beroepsmatige aard.	Je schrijft teksten over herkenbare onderwerpen van maatschappelijke en van beroepsmatige aard.	CE (SE)	CE (SE)	CE (SE)	K/7 De opdrachten hebben betrekking op herkenbare onderwerpen van maatschappelijke en beroepsmatige aard. De opdrachten bieden de kandidaten steun door een grote mate van sturing met betrekking tot doel, publiek, vorm en inhoud van de te produceren teksten.	K/7 De opdrachten hebben betrekking op herkenbare onderwerpen van maatschappelijke en beroepsmatige aard. De opdrachten bieden de kandidaten steun door een grote mate van sturing met betrekking tot doel, publiek, vorm en inhoud van de te produceren teksten.	K/7 De opdrachten hebben betrekking op herkenbare onderwerpen van maatschappelijke en beroepsmatige aard. De opdrachten bieden de kandidaten steun door een grote mate van sturing met betrekking tot doel, publiek, vorm en inhoud van de te produceren teksten.

Schrijven

Kenmerken taakuitvoering	Je schrijft teksten waarin je het beoogde schrijfdoel duidelijk laat zien. Je teksten zijn qua woordkeuze, toon en zinsbouw afgestemd op het beoogde publiek. Je brengt in je teksten structuur aan, zowel op tekst- als op alineaniveau. Je teksten voldoen aan eisen op het gebied van spelling, interpunctie, grammaticaliteit en uiterlijke verzorging.	Je schrijft teksten waarin je het beoogde schrijfdoel duidelijk laat zien. Je teksten zijn qua woordkeuze, toon en zinsbouw afgestemd op het beoogde publiek. Je brengt in je teksten structuur aan, zowel op tekst- als op alineaniveau. Je teksten voldoen aan eisen op het gebied van spelling, interpunctie, grammaticaliteit en uiterlijke verzorging.	Je schrijft teksten waarin je het beoogde schrijfdoel duidelijk laat zien. Je teksten zijn qua woordkeuze, toon en zinsbouw afgestemd op het beoogde publiek. Je brengt in je teksten structuur aan, zowel op tekst- als op alineaniveau. Je teksten voldoen aan eisen op het gebied van spelling, interpunctie, grammaticaliteit en uiterlijke verzorging.	Je schrijft teksten waarin je het beoogde schrijfdoel duidelijk laat zien. Je teksten zijn qua woordkeuze, toon en zinsbouw afgestemd op het beoogde publiek. Je brengt in je teksten structuur aan, zowel op tekst- als op alineaniveau. Je teksten voldoen aan eisen op het gebied van spelling, interpunctie, grammaticaliteit en uiterlijke verzorging.	CE (SE)	CE (SE)	CE (SE)	K/7 De teksten van de kandidaten brengen het beoogde schrijfdoel tot uitdrukking en zijn qua woordkeuze, toon en zinsbouw afgestemd op het beoogde publiek. In de teksten is structuur aangebracht zowel op tekst- als op alineaniveau. De teksten voldoen aan eisen op het gebied van spelling, interpunctie, grammaticaliteit en uiterlijke verzorging.	K/7 De teksten van de kandidaten brengen het beoogde schrijfdoel tot uitdrukking en zijn qua woordkeuze, toon en zinsbouw afgestemd op het beoogde publiek. In de teksten is structuur aangebracht zowel op tekst- als op alineaniveau. De teksten voldoen aan eisen op het gebied van spelling, interpunctie, grammaticaliteit en uiterlijke verzorging.	K/7 De teksten van de kandidaten brengen het beoogde schrijfdoel tot uitdrukking en zijn qua woordkeuze, toon en zinsbouw afgestemd op het beoogde publiek. In de teksten is structuur aangebracht zowel op tekst- als op alineaniveau. De teksten voldoen aan eisen op het gebied van spelling, interpunctie, grammaticaliteit en uiterlijke verzorging.
Tekstsoorten	Je schrijft informatieve, overtuigende, opiniërende en activerende teksten, zoals ☐ - informele en formele brieven en e-mails ☐ - formulieren ☐ - korte instructieteksten ☐ - aanwijzingen en gebruiksaanwijzingen ☐ - verslagen ☐ - ingezonden stukken of bijdragen, bijvoorbeeld voor de schoolkrant (B) / artikelen bijvoorbeeld voor de schoolkrant, voor een jongerentijdschrift of voor een dagblad (KGT) ☐ - advertenties ☐ - schriftelijke verzoeken	Je schrijft informatieve, overtuigende, opiniërende en activerende teksten, zoals ☐ - informele en formele brieven en e-mails ☐ - formulieren ☐ - korte instructieteksten ☐ - aanwijzingen en gebruiksaanwijzingen ☐ - verslagen ☐ - ingezonden stukken of bijdragen, bijvoorbeeld voor de schoolkrant (B) / artikelen bijvoorbeeld voor de schoolkrant, voor een jongerentijdschrift of voor een dagblad (KGT) ☐ - advertenties ☐ - schriftelijke verzoeken	Je schrijft informatieve, overtuigende, opiniërende en activerende teksten, zoals ☐ - informele en formele brieven en e-mails ☐ - formulieren ☐ - korte instructieteksten ☐ - aanwijzingen en gebruiksaanwijzingen ☐ - verslagen ☐ - ingezonden stukken of bijdragen, bijvoorbeeld voor de schoolkrant (B) / artikelen bijvoorbeeld voor de schoolkrant, voor een jongerentijdschrift of voor een dagblad (KGT) ☐ - advertenties ☐ - schriftelijke verzoeken	Je schrijft informatieve, overtuigende, opiniërende en activerende teksten, zoals ☐ - informele en formele brieven en e-mails ☐ - formulieren ☐ - korte instructieteksten ☐ - aanwijzingen en gebruiksaanwijzingen ☐ - verslagen ☐ - ingezonden stukken of bijdragen, bijvoorbeeld voor de schoolkrant (B) / artikelen bijvoorbeeld voor de schoolkrant, voor een jongerentijdschrift of voor een dagblad (KGT) ☐ - advertenties ☐ - schriftelijke verzoeken	CE (SE)	CE (SE)	CE (SE)	K/7 De kandidaten schrijven informatieve, overtuigende, opiniërende en activerende teksten, zoals ☐ - informele en formele brieven en e-mails ☐ - formulieren ☐ - korte instructieteksten ☐ - aanwijzingen en gebruiksaanwijzingen ☐ - verslagen ☐ - ingezonden stukken of bijdragen, bijvoorbeeld voor de schoolkrant ☐ - advertenties ☐ - schriftelijke verzoeken.	K/7 De kandidaten schrijven informatieve, overtuigende, opiniërende en activerende teksten, zoals ☐ - informele en formele brieven en e-mails ☐ - formulieren ☐ - korte instructieteksten ☐ - aanwijzingen en gebruiksaanwijzingen ☐ - verslagen ☐ - ingezonden stukken of bijdragen, bijvoorbeeld voor de schoolkrant ☐ - advertenties ☐ - schriftelijke verzoeken.	K/7 De kandidaten schrijven informatieve, overtuigende, opiniërende en activerende teksten, zoals ☐ - informele en formele brieven en e-mails ☐ - formulieren ☐ - korte instructieteksten ☐ - aanwijzingen en gebruiksaanwijzingen ☐ - verslagen ☐ - ingezonden stukken of bijdragen, bijvoorbeeld voor de schoolkrant ☐ - advertenties ☐ - schriftelijke verzoeken.
Schrijfstrategieën	Je zet schrijfstrategieën in.	Je zet schrijfstrategieën in: - Je gaat uit van een aangeboden schrijfplan. - Je verwerft, verwerkt en verstrekt informatie. - Je herschrijft je tekst op basis van reacties en suggesties van anderen.	Je zet schrijfstrategieën in: - Je maakt een schrijfplan - Je verwerft, verwerkt en verstrekt informatie. - Je herschrijft je tekst op basis van reacties en suggesties van anderen.	Je zet schrijfstrategieën in: - Je maakt een schrijfplan - Je verwerft, verwerkt en verstrekt informatie. - Je herschrijft je tekst op basis van reacties en suggesties van anderen.	CE (SE)	CE (SE)	CE (SE)	K/7 De kandidaat kan schrijfstrategieën hanteren: - uitgaan van een aangeboden schrijfplan - informatie verwerven, verwerken en verstrekken - op basis van reacties en suggesties van anderen de tekst herschrijven.	K/7 De kandidaat kan schrijfstrategieën hanteren: - een schrijfplan maken - informatie verwerven, verwerken en verstrekken - op basis van reacties en suggesties van anderen de tekst herschrijven	K/7 De kandidaat kan schrijfstrategieën hanteren: - een schrijfplan maken - informatie verwerven, verwerken en verstrekken - op basis van reacties en suggesties van anderen de tekst herschrijven
Compenserende strategieën	Je kiest en gebruikt compenserende strategieën als je eigen taalkennis tekortschiet: - Je gebruikt omschrijvingen. - Je gebruikt hulpmiddelen, zoals woordenboek en spellingcontrole.	Je kiest en gebruikt compenserende strategieën als je eigen taalkennis tekortschiet: - Je gebruikt omschrijvingen. - Je gebruikt hulpmiddelen, zoals woordenboek en spellingcontrole.	Je kiest en gebruikt compenserende strategieën als je eigen taalkennis tekortschiet: - Je gebruikt omschrijvingen. - Je gebruikt hulpmiddelen, zoals woordenboek en spellingcontrole.	Je kiest en gebruikt compenserende strategieën als je eigen taalkennis tekortschiet: - Je gebruikt omschrijvingen. - Je gebruikt hulpmiddelen, zoals woordenboek en spellingcontrole.	CE (SE)	CE (SE)	CE (SE)	K/7 De kandidaat kan compenserende strategieën kiezen en hanteren wanneer de eigen taalkennis tekortschiet: - omschrijvingen gebruiken - hulpmiddelen gebruiken zoals woordenboek, spellingcontrole.	K/7 De kandidaat kan compenserende strategieën kiezen en hanteren wanneer de eigen taalkennis tekortschiet: - omschrijvingen gebruiken - hulpmiddelen gebruiken zoals woordenboek, spellingcontrole.	K/7 De kandidaat kan compenserende strategieën kiezen en hanteren wanneer de eigen taalkennis tekortschiet: - omschrijvingen gebruiken - hulpmiddelen gebruiken zoals woordenboek, spellingcontrole.

	Schrijven op basis van documentatie	Je gebruikt documentatie bij het schrijven van een doel- en publiekgerichte tekst.	nvt	nvt	Je gebruikt documentatie bij het schrijven van een doel- en publiekgerichte tekst.	n.v.t.	n.v.t.	SE			V/2 De kandidaat kan een doel- en publiekgerichte tekst schrijven:
Schrijven	Afstemming doel/publiek	Je maakt het schrijfdoel in je tekst duidelijk.	Je maakt het schrijfdoel in je tekst duidelijk: - informatie geven - informatie vragen - overtuigen - een mening geven - tot handelen aanzetten.	Je maakt het schrijfdoel in je tekst duidelijk: - informatie geven - informatie vragen - overtuigen - een mening geven - tot handelen aanzetten.	Je maakt het schrijfdoel in je tekst duidelijk: - informatie geven - informatie vragen - overtuigen - een mening geven - tot handelen aanzetten.	CE (SE)	CE (SE)	CE (SE)	K/7 De kandidaat kan het schrijfdoel in teksten tot uitdrukking brengen: - informatie geven - informatie vragen - overtuigen - een mening geven - tot handelen aanzetten.	K/7 De kandidaat kan het schrijfdoel in teksten tot uitdrukking brengen: - informatie geven - informatie vragen - overtuigen - een mening geven - tot handelen aanzetten.	K/7 De kandidaat kan het schrijfdoel in teksten tot uitdrukking brengen: - informatie geven - informatie vragen - overtuigen - een mening geven - tot handelen aanzetten.
		Je stemt je schrijfdoel en taalgebruik af op verschillende soorten publiek.	Je stemt je schrijfdoel en taalgebruik af op verschillende soorten publiek, zoals mensen in je directe omgeving, officiële instanties en mensen met een hogere status dan jijzelf hebt. Bij taalgebruik gaat het om woordkeuze, zinsbouw en toon.	Je stemt je schrijfdoel en taalgebruik af op verschillende soorten publiek, zoals mensen in je directe omgeving, officiële instanties en mensen met een hogere status dan jijzelf hebt. Bij taalgebruik gaat het om woordkeuze, zinsbouw en toon.	Je stemt je schrijfdoel en taalgebruik af op verschillende soorten publiek, zoals mensen in je directe omgeving, officiële instanties en mensen met een hogere status dan jijzelf hebt. Bij taalgebruik gaat het om woordkeuze, zinsbouw en toon.	CE (SE)	CE (SE)	CE (SE)	K/7 De kandidaat kan het schrijfdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten lezerspubliek: - taalgebruik: - woordkeuze - toon - zinsbouw - lezerspubliek: - directe omgeving - instanties - geadresseerden met een hogere status.	K/7 De kandidaat kan het schrijfdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten lezerspubliek: - taalgebruik: - woordkeuze - toon - zinsbouw - lezerspubliek: - directe omgeving - instanties - geadresseerden met een hogere status.	K/7 De kandidaat kan het schrijfdoel en taalgebruik richten op verschillende soorten lezerspubliek: - taalgebruik: - woordkeuze - toon - zinsbouw - lezerspubliek: - directe omgeving - instanties - geadresseerden met een hogere status.
	Conventies hanteren	Je past conventies toe met betrekking tot tekstsoorten, tekst- en alinea-opbouw, spelling en interpunctie en uiterlijke verzorging	Je past conventies toe met betrekking tot tekstsoorten, tekst- en alinea-opbouw, spelling en interpunctie en uiterlijke verzorging	Je past conventies toe met betrekking tot tekstsoorten, tekst- en alinea-opbouw, spelling en interpunctie en uiterlijke verzorging	Je past conventies toe met betrekking tot tekstsoorten, tekst- en alinea-opbouw, spelling en interpunctie en uiterlijke verzorging	CE (SE)	CE (SE)	CE (SE)	K/7 De kandidaat kan conventies hanteren met betrekking tot tekstsoorten, tekst- en alinea-opbouw, spelling en interpunctie en uiterlijke verzorging.	K/7 De kandidaat kan conventies hanteren met betrekking tot tekstsoorten, tekst- en alinea-opbouw, spelling en interpunctie en uiterlijke verzorging.	K/7 De kandidaat kan conventies hanteren met betrekking tot tekstsoorten, tekst- en alinea-opbouw, spelling en interpunctie en uiterlijke verzorging.
	Elektronische hulpmiddelen gebruiken	Je gebruikt de elektronische hulpmiddelen die beschikbaar zijn tijdens het schrijfproces.	Je gebruikt de elektronische hulpmiddelen die beschikbaar zijn tijdens het schrijfproces, zoals een tekstverwerkingsprogramma met spellingscontrole.	Je gebruikt de elektronische hulpmiddelen die beschikbaar zijn tijdens het schrijfproces, zoals een tekstverwerkingsprogramma met spellingscontrole.	Je gebruikt de elektronische hulpmiddelen die beschikbaar zijn tijdens het schrijfproces, zoals een tekstverwerkingsprogramma met spellingscontrole.	CE (SE)	CE (SE)	CE (SE)	K/7 De kandidaat kan beschikbare elektronische hulpmiddelen in het schrijfproces gebruiken.	K/7 De kandidaat kan beschikbare elektronische hulpmiddelen in het schrijfproces gebruiken.	K/7 De kandidaat kan beschikbare elektronische hulpmiddelen in het schrijfproces gebruiken.
Fictie	E / K/8 Literaire ontwikkeling	Je geeft een persoonlijke reactie op een fictiewerk. Je licht deze toe met voorbeelden uit werk.	Je geeft een persoonlijke reactie op een fictiewerk. Je licht deze toe met voorbeelden uit werk.	Je geeft een persoonlijke reactie op een fictiewerk. Je licht deze toe met voorbeelden uit werk.	Je geeft een persoonlijke reactie op een fictiewerk. Je licht deze toe met voorbeelden uit werk.	SE	SE	SE	K/8 De kandidaat kan een persoonlijke reactie geven op een fictiewerk en deze toelichten met voorbeelden uit het werk.	K/8 De kandidaat kan een persoonlijke reactie geven op een fictiewerk en deze toelichten met voorbeelden uit het werk.	K/8 De kandidaat kan een persoonlijke reactie geven op een fictiewerk en deze toelichten met voorbeelden uit het werk.
	Literaire interpretatie	Je herkent verschillende soorten fictie.	Je herkent verschillende soorten fictie.	Je herkent verschillende soorten fictie.	Je herkent verschillende soorten fictie.	SE	SE	SE	K/8 De kandidaat kan verschillende soorten fictiewerken herkennen.	K/8 De kandidaat kan verschillende soorten fictiewerken herkennen.	K/8 De kandidaat kan verschillende soorten fictiewerken herkennen.
		Je beschrijft de situatie en het denken en handelen van de personages in het fictiewerk.	Je beschrijft de situatie en het denken en handelen van de personages in het fictiewerk.	Je beschrijft de situatie en het denken en handelen van de personages in het fictiewerk.	Je beschrijft de situatie en het denken en handelen van de personages in het fictiewerk.	SE	SE	SE	K/8 De kandidaat kan de situatie en het denken en handelen van de personages in het fictiewerk beschrijven.	K/8 De kandidaat kan de situatie en het denken en handelen van de personages in het fictiewerk beschrijven.	K/8 De kandidaat kan de situatie en het denken en handelen van de personages in het fictiewerk beschrijven.
	Literaire interpretatie	Je licht de relatie tussen het fictiewerk en de werkelijkheid toe.	Je licht de relatie tussen het fictiewerk en de werkelijkheid toe.	Je licht de relatie tussen het fictiewerk en de werkelijkheid toe.	Je licht de relatie tussen het fictiewerk en de werkelijkheid toe.	SE	SE	SE	K/8 De kandidaat kan de relatie tussen het fictiewerk en de werkelijkheid toelichten.	K/8 De kandidaat kan de relatie tussen het fictiewerk en de werkelijkheid toelichten.	K/8 De kandidaat kan de relatie tussen het fictiewerk en de werkelijkheid toelichten.
	Literaire interpretatie	Je benoemt de kenmerken van fictie in het fictiewerk.	n.v.t.	Je benoemt de kenmerken van fictie in het fictiewerk.	Je benoemt de kenmerken van fictie in het fictiewerk.	n.v.t.	SE	SE	n.v.t.	K/8 De kandidaat kan kenmerken van fictie in het fictiewerk aanwijzen.	K/8 De kandidaat kan kenmerken van fictie in het fictiewerk aanwijzen.

Fictie	Context van het literaire/ fictiewerk	Je verzamelt en selecteert relevante achtergrondinformatie over het fictiewerk.	n.v.t.	Je verzamelt en selecteert relevante achtergrondinformatie over het fictiewerk.	Je verzamelt en selecteert relevante achtergrondinformatie over het fictiewerk.	n.v.t.	SE	SE	n.v.t.	K/8 De kandidaat kan relevante achtergrondinformatie verzamelen en selecteren.	K/8 De kandidaat kan relevante achtergrondinformatie verzamelen en selecteren.
Geen kern, maar sectorwerkstuk											
V1: Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie	Verwerven, verwerken en verstrekken van informatie	Je verzamelt, verwerkt en verstrekt zelfstandig informatie in het kader van het sectorwerkstuk.	n.v.t.	n.v.t.	Je verzamelt, verwerkt en verstrekt zelfstandig informatie in het kader van het sectorwerkstuk.	n.v.t.	n.v.t.	SE	n.v.t.	n.v.t.	V/1 De kandidaat kan zelfstandig informatie verwerven, verwerken en verstrekken in het kader van het sectorwerkstuk.
Geen kern, maar in materiaalaanbod meenemen											
V3: Vaardigheden in samenhang	de vaardigheden uit het kerndeel in samenhang toepassen.	Je past de vaardigheden in samenhang toe.	n.v.t.	n.v.t.	Je past de vaardigheden in samenhang toe.	n.v.t.	n.v.t.	SE	n.v.t.	n.v.t.	V/3 De kandidaat kan de vaardigheden uit het kerndeel in samenhang toepassen.
Geen kern, maar geïntegreerd en in beoordeling meegenomen											
Basisvaardigheden	Basisvaardigheden	Je past past basisvaardigheden toe die betrekking hebben op communiceren, samenwerken, en informatie verwerven, verwerken en presenteren.	Je past past basisvaardigheden toe die betrekking hebben op communiceren, samenwerken, en informatie verwerven, verwerken en presenteren.	Je past past basisvaardigheden toe die betrekking hebben op communiceren, samenwerken, en informatie verwerven, verwerken en presenteren.	Je past past basisvaardigheden toe die betrekking hebben op communiceren, samenwerken, en informatie verwerven, verwerken en presenteren.	SE	SE	SE	K/2 De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken, en informatie verwerven, verwerken en presenteren.	K/2 De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken, en informatie verwerven, verwerken en presenteren.	K/2 De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken, en informatie verwerven, verwerken en presenteren.
Leervaardigheden	Strategieën taaldoelen	Je kiest en gebruikt strategieën die afgestemd zijn op het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk- en spreek- en gespreksdoelen.	Je kiest en gebruikt strategieën die afgestemd zijn op het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk- en spreek- en gespreksdoelen.	Je kiest en gebruikt strategieën die afgestemd zijn op het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk- en spreek- en gespreksdoelen.	Je kiest en gebruikt strategieën die afgestemd zijn op het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk- en spreek- en gespreksdoelen.	CE/SE	CE/SE	CE/SE	K/3 De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot: - het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek-en gespreksdoelen - de bevordering van het eigen taalleerproces - het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis.	K/3 De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot: - het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek-en gespreksdoelen - de bevordering van het eigen taalleerproces - het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis.	K/3 De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot: - het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek-en gespreksdoelen - de bevordering van het eigen taalleerproces - het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis.
	Strategieën taalleerproces	Je kiest strategieën die je eigen taalleerproces bevorderen.	Je kiest strategieën die je eigen taalleerproces bevorderen.	Je kiest strategieën die je eigen taalleerproces bevorderen.	Je kiest strategieën die je eigen taalleerproces bevorderen.	CE/SE	CE/SE	CE/SE	K/3 De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot: - het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek-en gespreksdoelen - de bevordering van het eigen taalleerproces - het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis.	K/3 De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot: - het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek-en gespreksdoelen - de bevordering van het eigen taalleerproces - het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis.	K/3 De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot: - het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek-en gespreksdoelen - de bevordering van het eigen taalleerproces - het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis.
	Compenserende strategieën	Je kiest en gebruikt compenserende strategieën wanneer je eigen taal- of communicatieve kennis tekortschiet.	Je kiest en gebruikt compenserende strategieën wanneer je eigen taal- of communicatieve kennis tekortschiet.	Je kiest en gebruikt compenserende strategieën wanneer je eigen taal- of communicatieve kennis tekortschiet.	Je kiest en gebruikt compenserende strategieën wanneer je eigen taal- of communicatieve kennis tekortschiet.	Je kiest en gebruikt compenserende strategieën wanneer je eigen taal- of communicatieve kennis tekortschiet.	CE/SE	CE/SE	CE/SE	K/3 De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot: - het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek-en gespreksdoelen - de bevordering van het eigen taalleerproces - het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis.	K/3 De kandidaat kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot: - het bereiken van verschillende lees-, schrijf-, luister- en kijk-, en spreek-en gespreksdoelen - de bevordering van het eigen taalleerproces - het compenseren van eigen tekortschietende taalkennis of communicatieve kennis.